

E-STEPS ONGEVALLLEN

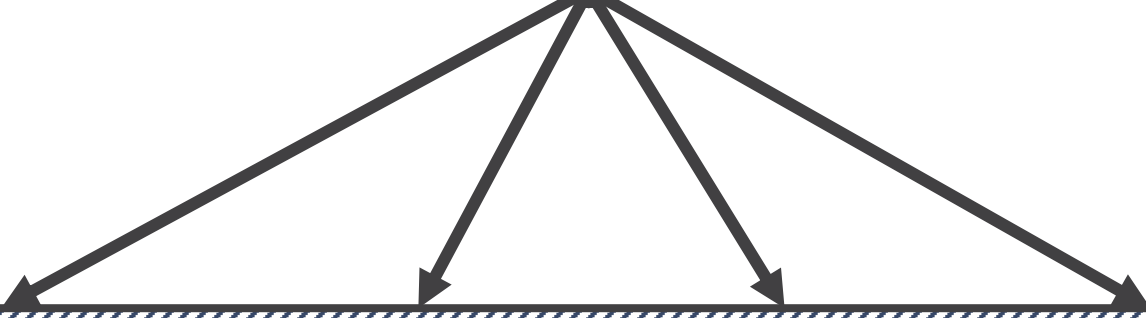
overzicht: BELGIE

exploratieve studie

institute

METHODOLOGIE

			
3	5	11	20
REGIO'S	SPOEDGEVALLEN DIENSTEN	ASPECTEN BEVRAAGD	MINUTEN VOOR INTERVIEW

VERSCHILLENDE ZIEKENHUIZEN WERDEN BEVRAAGD

BRUSSEL:

- *UMC Sint Pieter* omschrijft het als een klein probleem, maar heft geen data bijgehouden.
- *CHIREC* was geïnteresseerd maar had onvoldoende tijd voor deelname.
- *UZBrussel* gaf geen respons.

WALLONIE:

- de wit-gekleurde ziekenhuizen reageerden niet op onze oproep.

VLAANDEREN:

- *Jan Palfijn En Middelheim Antwerpen* hadden geen specifieke gevallen.
- *Stuivenberg Antwerpen* verwees naar *UZAntwerpen*.
- *UZAntwerpen* vroeg toestemming van de ethische commissie, maar ondanks een 'GO' kwam er geen respons
- Alle ziekenhuizen in Gent verwezen naar UZ Gent.
- In Leuven kregen we van geen enkel ziekenhuis een reactie.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	Laken	CHU Brugmann - Victor Horta site*
	Schaarbeek	CHU Brugmann- Paul Brien site*
	Saint-Gilles	UMC Sint-Pieter Campus
	Jette	Universitair Ziekenhuis Brussel
	Oudergem	CHIREC Hôpital Delta
	Brussel	Clinique Saint Jean*
WALLONIE	Namur	Hospital Center Régional De Namur
	Namur	CHU UCL Namur De Sainte-Elisabeth
	Namur	Clinical Saint-Luc Bouge
	Liège	CHU de Liège*
	Liège	Centre Hospitalier Régional de la Citadelle
	Liège	Centre Hospitalier Chrétien Clinique Saint-Joseph
VLAANDEREN	Antwerpen	Universitair Ziekenhuis Antwerpen
	Antwerpen	ZNA Campus Stuivenberg
	Antwerpen	ZNA Campus Middelheim
	Antwerpen	ZNA Campus Jan Palfijn
	Leuven	Algemeen Ziekenhuis Heilig Hart
	Leuven	UZ Campus gasthuisberg
	Gent	UZ Gent*
	Gent	AZ Jan Palfijn
	Gent	AZ Sint-Lucas
	Gent	AZ Maria Middelaes: Campus Algemeen

* Participerende ziekenhuizen

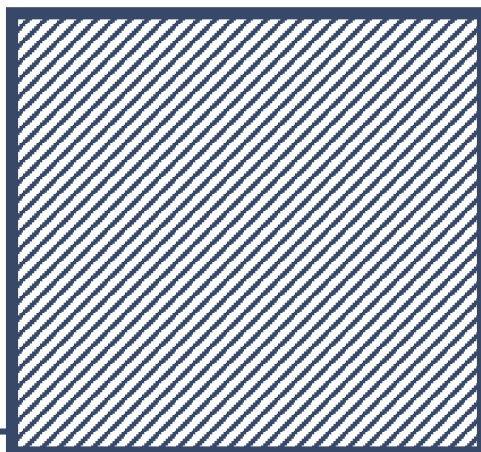
SCOOP V/D STUDIE

TYPE LETSEL	1	<ul style="list-style-type: none"> Licht gewond Ernstig gewond 	<ul style="list-style-type: none"> bewegingsapparaat Hoofd- en schedelletsel Zacht weefsel
OPNALE VIA	2	<ul style="list-style-type: none"> ziekenwagen op eigen kracht 	
TIJDSTIP	3	<ul style="list-style-type: none"> Morgen overdag 	<ul style="list-style-type: none"> avond nacht
LOCATIE	4	<ul style="list-style-type: none"> fietspad rijbaan voetpad 	
EIGENDOM	5	<ul style="list-style-type: none"> Eigen step Een deelstep 	
LEEFTIJD	6	<ul style="list-style-type: none"> <18 18-30 31-40 41-50 >50 	
HELM	7	<ul style="list-style-type: none"> ja neen 	
INTOXICATIE	8	<ul style="list-style-type: none"> ja neen 	
3 ^{de} PARTIJ BETROKKEN	9	<ul style="list-style-type: none"> ja neen 	<ul style="list-style-type: none"> voetganger fietser auto camionette/truck bus / tram andere
OORZAAK	10	<p><i>Welk manoeuvre leidde tot het ongeval?</i></p>	
FREQUENTIE	11	<p><i>Algemeen patroon van opnamefrequentie</i></p>	

RESULTAAT

overzicht

De resultaten van deze exploratieve studie zijn **verschillend** van deze in de media.

meeste ongevallen betreffen

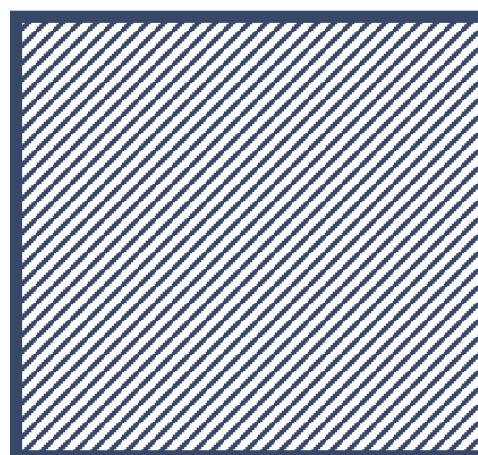
OCCASIONELE GEBRUIKERS

1 persoon/week
(gemiddeld) komt in de spoedgevallendienst als gevolg van een ongeval met een e-step.
2-3 personen
In plaatsen waar e-steps veel gebruikt worden.

20-40
jarigen
De grootste betrokken groep

In de meeste ongevallen is geen **3de PARTIJ**
Ongeval komt meestal door een val.

BEPERKT PROBLEEM
in Wallonië en Vlaanderen
GEEN OVERZICHT
van e-step ongevallen wordt bewaard.

RESULTAATS

Tijstip, plaats en weer.

SOMMIGE ONGEVALLEN
HADDEN PLAATS OP DE
RIJBAAN TERWIJL
**EEN FIETSPAD
BESCHIKBAAR WAS.**

RIJBAAN

is de plaats waar e-
steps ongevallen
plaatsvinden.

Opvallend meer
ongevallen gebeuren

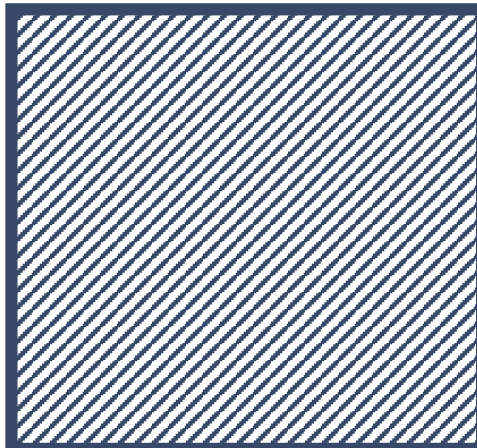
OVERDAG

DOOR HET DRUKKERE VEKEER

DRUKKE PLAATSEN

zijn vaker de plaats
voor een ongeval met
e-steps

Aantal ongevallen hangt
ook af van de

WEERS- CONDITIES

RESULTAAR

Gedrag van de gebruiker

Dokter stellen:
E-STEPS
VERBIEDEN

op het voetpad om het risico voor voetgangers te vermijden.

ZULKE ONGEVALLEN ZIJN
NIET FREQUENT
MAAR GEBEUREN WEL!

DE 'EIGENAARS' ZIJN
GOED UITGERUST
TERWIJL 'LENERS' HET GEVAAR
ONDERSCHATTEN EN
RISICOVOLLER RIJDEN

GROOT VERSCHIL

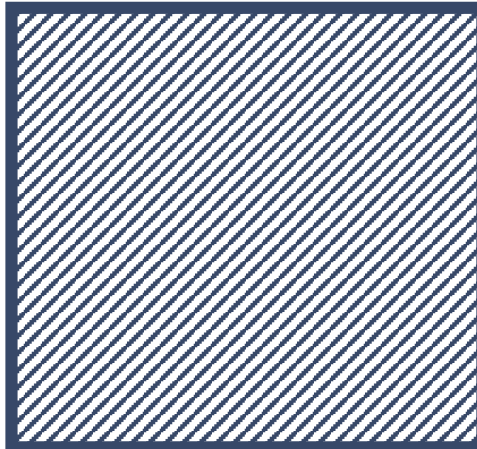
in het gedrag van
eigenaars van e-steps en
zij die gebruik maken van
Deelsteps.

ALCOHOL & DRUGS INTOXICATIE

blijkt een geen groot probleem.

MAAR later op de dag
blijken toch meerdere
gewonden onder invloed te
zijn.

GEEN ENKELE
patiënt droeg

EEN HELM

tijdens het ongeval.

RESULTAAT

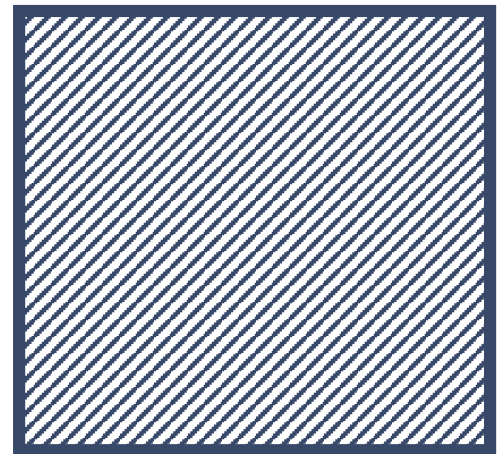
aard van het letsel

ESTHETISCH LETSEL

Komt vaak voor als gevolg van een e-step ongeval.

(hoofdletsels)

Slachtoffers komen zelf naar het ziekenhuis zonder tussenkomst van een **ZIEKENWAGEN**

Meeste letsel zijn beperkt maar kunnen **ernstige gevolgen hebben.**

(bijv. hoofdletsels)

ONDERSTE LEDEMATEN

zijn zelden verwond.

MEESTE

ONGEVALLLEN

Zelf kleine, geven toch

EEN SUBSTANTIEEL ZIEKTEVERLOF

tot soms 8 weken voor pols fractuur (het meest voorkomend letsel)

De meeste letsels zijn

BEPERKT

Breuken, niet levensbedreigend, snijwonden

occassioeeal

ABDOMINAAL LETSEL

door botsing met het stuur

RESULTAAT

Aanbevelingen van de artsen

Verplichting tot

HELMDRACHT

Met kin-bescherming

Plus extra bescherming voor pols en ellebogen

Verhoging van risicokennis en praktische vaardigheden:

TRAINING & EDUCATIE

Aanpassingen aan

INFRASTRUCTUUR

op basis van de kenmerken van de e-steps

(kleine wieltjes, gewicht/kracht balans)

REVIEW

goede praktijken in Europa

	Oostenrijk	België	Denemarken	Finland	Frankrijk	Duitsland	Italië	Noorwegen	Portugal	Spanje	Zweden	Zwitserland
Max. snelheid <20 km/u			X			X		X				X
Snelheidsregelaar verplicht							X					
Verplichte helmduch				X					X			
Reflectieve kledij					X							
Verbod van koptelefoons					X					X		
Altijd met licht rijden - 24/7			X									
Niet rijden op voetpad	X		X	X	X	X			X		X	
Op de rijbaan, maximaal 30 km/u							X					
Op de rijbaan, maximaal 50 km/u					X							X
Enkel in bebouwde kom					X		X			X		
Niet onder invloed			X			X						
Duidelijke regeling voor parkeren					X	X						
Enkel > 18 jaar							X					
Geen passagiers	X		X	X	X	X	X		X	X	X	X

SAMENVATTING

De resultaten van deze exploratieve studie zijn verschillend van deze die gepubliceerd werden in de Belgische media. Nochtans komen onze resultaten overeen met deze van "Brussel Mobiliteit" (zomer'19) vooral met betrekking tot het verschil tussen eigenaars en gebruikers van leen-steps; de aard van de ongevallen (beperkte betrokkenheid van een 3de partij) en de grootte van het probleem (13% van 1176 gebruikers waren betrokken in een ongeval, 2,5% van de gebruikers hadden medische verzorging nodig).

Mogelijke reden voor het verschillend resultaat:

- **STERKE AFHANKELIJKHEID VAN DE SPECIFIEKE PLAATS:** het aantal ongevallen varieert sterk tussen ziekenhuizen (bv *Brugmann Laken* rapporteert gemiddeld 1 persoon per week, terwijl *Brugmann Schaarbeek* 2-3 personen per week aangeeft).

Dit is eveneens relevant voor wat betreft het tijdstip en de alcohol intoxicatie—een recente studie van *St. Pierre** (Brussel) stelde vast dat meer dan de helft van de e-steps ongevallen plaats had na 20u, vaak met gebruikers onder invloed van alcohol. Deze vaststellingen werden niet bevestigd door de andere ziekenhuizen.

- **GEGEVENSBRONNEN:** diepte interviews met de slachtoffers die gebeuren tijdens de verdere opname in het ziekenhuis geven natuurlijk een ernstiger beeld omdat de slachtoffers met lichtere verwondingen na verzorging bij de spoeddienst niet verder opgenomen worden.

Sommigen van de gecontacteerde ziekenhuizen beweerden echter dat het probleem niet significant was en dat er onvoldoende gevallen waren om het te onderzoeken en weigerden daarom hun deelname. Dit en de interviews in Luik en Gent bevestigen dat het probleem vooral in Brussel geldt, waar e-steps veelvuldiger gebruikt worden en ook leen-bedrijven hun plek vinden.

De verwondingen, ook al zijn deze meestal licht, vereisen een aanzienlijke hersteltijd. Bovendien hebben zeldzame, maar ernstige hoofdtrauma's ook ernstige gevolgen. Alle geïnterviewde artsen drongen aan op acties om het bewustzijn van het belang van helmen en de relevantie van de praktische training voor het rijden in een stedelijke omgeving te vergroten.

Deze studie werd uitgevoerd in de periode tussen augustus en oktober 2019.

NOVEMBER 2019

DAGMARA
WRZESINSKA
PROJECT MANAGER

Ludo
Kluppels
VERKEERS
PSYCHOLOOG

Benoit
Godart
WOORDVOERDER

Jean-François
Gaillet
RESEARCH DIRECTOR

